

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA I PER A LES ADMINISTRACIONS TERRITORIALS

11738 *Reial decret 639/2016, de 9 de desembre, pel qual s'estableix un marc de mesures per a la implantació d'una infraestructura per als combustibles alternatius.*

El Parlament Europeu i el Consell van aprovar la Directiva 2014/94/UE de 22 d'octubre de 2014, relativa a la implantació d'una infraestructura per als combustibles alternatius.

En compliment de les obligacions derivades del Tractat d'adhesió d'Espanya a la Unió Europea, així com del que disposa l'article 11 de l'esmentada Directiva 2014/94/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 22 d'octubre de 2014, és necessari dictar les disposicions nacionals que incorporin les previsions que conté aquesta Directiva.

D'una banda, el present Reial decret té per objecte la transposició parcial de la Directiva 2014/94/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 22 d'octubre de 2014, a l'ordenament jurídic espanyol, que regula les mesures concretes per assegurar la creació d'una infraestructura que garanteixi el subministrament d'electricitat, d'hidrogen i de gas natural en el sector transport, així com la regulació de la informació necessària que s'ha de subministrar als usuaris.

D'altra banda, l'Acord de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics de 30 de juliol de 2015 va crear un grup interministerial per a la coordinació de l'elaboració del marc d'acció nacional per al desenvolupament del mercat respecte als combustibles alternatius en el sector del transport i la implantació de la infraestructura corresponent. Aquest grup interministerial té com a objectiu l'elaboració del marc d'acció nacional que s'estableix a la Directiva 2014/94/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 22 d'octubre de 2014, el qual ha de culminar la transposició d'aquesta Directiva.

D'aquesta manera, aquest Reial decret estableix les mesures nacionals que, juntament amb el marc d'acció nacional, permeten una reducció en la dependència dels transports respecte del petroli, i considera, d'acord amb la Comunicació de la Comissió Europea, de 24 de gener de 2013, titulada «Energia neta per al transport: Estratègia europea en matèria de combustibles alternatius», l'electricitat, l'hidrogen, els biocarburants, el gas natural i el gas líquid del petroli (GLP), així com el seu eventual ús simultani i combinat, per exemple mitjançant sistemes de tecnologia mixta, els principals combustibles alternatius amb potencial per substituir el petroli a llarg termini.

La Directiva 2009/28/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'abril de 2009, relativa al foment de l'ús d'energies procedents de fonts renovables, va fixar, per a l'any 2020, l'objectiu d'una quota de mercat del 10% per a les energies renovables en el transport.

L'informe presentat el 6 de juny de 2012 pel Grup d'experts d'alt nivell CARS 21 destaca que l'absència d'una infraestructura harmonitzada a escala de la Unió Europea per als combustibles alternatius obstaculitza la comercialització de vehicles que utilitzin aquests combustibles i endarrereix la consecució dels seus beneficis mediambientals.

Per consegüent, a més del marc d'acció nacional, és necessari oferir als usuaris de vehicles informació clara i senzilla sobre els combustibles disponibles a les estacions de proveïment i sobre la compatibilitat del seu vehicle amb els diferents combustibles o punts de recàrrega existents al mercat, a més de proporcionar als usuaris de vehicles dades de la situació geogràfica dels punts de proveïment i de recàrrega accessibles al públic dels combustibles alternatius, així com establir les condicions tècniques harmonitzades per als punts de subministrament i recàrrega.

Pel que fa als punts de recàrrega elèctrics, aquest Reial decret es complementa a més amb el marc establert per a l'exercici de l'activitat dels gestors de càrregues del sistema

que defineixen els articles 6 i 48 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, i la seva norma reglamentària de desplegament, que segueix sent el Reial decret 647/2011, de 9 de maig, pel qual es regula l'activitat de gestor de càrregues del sistema per a la realització de serveis de recàrrega energètica.

Durant la tramitació d'aquest Reial decret s'ha efectuat el tràmit d'audiència a les entitats representatives dels sectors afectats, d'acord amb el que preveu l'article 24.1.c) de la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern. També s'han consultat les comunitats autònomes.

Finalment, per donar compliment al que disposa l'article 11.3 de la Directiva 2014/94/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 22 d'octubre de 2014, l'aprovació d'aquest Reial decret s'ha de comunicar a la Comissió Europea.

Aquesta disposició es dicta a l'empara del que estableix l'article 149.1.13a i 25a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica i de bases del règim miner i energètic, sense perjudici de les competències de les comunitats autònomes en matèria d'indústria.

En virtut d'això, a proposta del ministre d'Economia, Indústria i Competitivitat, del ministre d'Hisenda i Funció Pública, del ministre de l'Interior, del ministre de Foment, del ministre d'Energia, Turisme i Agenda Digital i de la ministra d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 9 de desembre de 2016,

DISPOSO:

Article 1. *Objecte.*

Constitueix l'objecte d'aquest Reial decret l'establiment del marc de mesures per a la implantació d'una infraestructura per als combustibles alternatius, a fi de minimitzar la dependència dels transports respecte del petroli i mitigar l'impacte mediambiental del transport. Aquest Reial decret estableix els requisits mínims per a la creació d'una infraestructura per als combustibles alternatius, incloent-hi punts de recàrrega per a vehicles elèctrics i punts de proveïment de gas natural i d'hidrogen.

Article 2. *Definicions.*

Als efectes d'aquest Reial decret s'entén per:

1. Combustibles alternatius: els combustibles o fonts d'energia que substitueixen, almenys en part, els combustibles fòssils clàssics com a font d'energia en el transport i que poden contribuir a la descarbonització d'aquests últims i a millorar el comportament mediambiental del sector del transport. Inclouen, entre d'altres: l'electricitat, l'hidrogen, els biocarburants, tal com es defineixen a l'article 2, punt 2, del Reial decret 1597/2011, de 4 de novembre, pel qual es regulen els criteris de sostenibilitat dels biocarburants i biolíquids, el Sistema Nacional de Verificació de la Sostenibilitat i el doble valor d'alguns biocarburants als efectes del seu còmput, els combustibles sintètics i parafínics, el gas natural, inclòs el biometà, en forma gasosa (gas natural comprimit (GNC)) i en forma líquida (gas natural líquid (GNL)), i el gas líquid del petroli (GLP).

2. Vehicle elèctric: vehicle a motor equipat d'un grup de propulsió amb almenys un mecanisme elèctric no perifèric que funciona com a convertidor d'energia i està dotat d'un sistema d'emmagatzematge d'energia recarregable, que es pot recarregar des de l'exterior.

3. Punt de recàrrega: una interfície per a la recàrrega d'un sol vehicle a la vegada o per a l'intercanvi d'una bateria d'un sol vehicle elèctric a la vegada.

4. Subministrament d'electricitat en port: el subministrament d'electricitat de la xarxa terrestre per a vaixells i embarcacions marítimes o de navegació interior atracades, efectuat mitjançant una interfície normalitzada.

5. Punt de recàrrega o de proveïment accessible al públic: punt de recàrrega o de proveïment per subministrar un combustible alternatiu que permet l'accés no discriminatori als usuaris. L'accés no discriminatori pot incloure diferents condicions d'autenticació, utilització i pagament.

6. Punt de proveïment: instal·lació de proveïment per al subministrament de qualsevol combustible, a excepció de GNL, a través d'un assortidor instal·lat de manera fixa o una instal·lació mòbil.

7. Punt de proveïment de GNL: instal·lació de proveïment per al subministrament de GNL consistent en una instal·lació fixa o mòbil o instal·lacions en alta mar o altres sistemes.

Article 3. *Marc d'acció nacional.*

1. El Consell de Ministres, previ informe de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics, ha d'aprovar un marc d'acció nacional per al desenvolupament del mercat respecte dels combustibles alternatius en el sector del transport i la implantació de la infraestructura corresponent.

2. L'operació de les instal·lacions de proveïment i recàrrega accessibles al públic s'ha de fer sobre la base de l'aplicació de preus raonables, fàcilment i clarament comparables, transparents i no discriminatoris.

3. Els gestors de xarxes de distribució de gas i electricitat han de cooperar sobre una base no discriminatòria amb qualsevol persona que instal·li o exploti punts de recàrrega accessibles al públic.

Article 4. *Subministrament d'electricitat per al transport.*

1. Els punts de recàrrega per als vehicles elèctrics, a exclusió de les unitats sense fil o inductives, han de complir el que estableix el Reial decret 1053/2014, de 12 de desembre, pel qual s'aprova una nova Instrucció tècnica complementària (ITC) BT 52 «Instal·lacions amb fins especials. Infraestructura per a la recàrrega de vehicles elèctrics», del Reglament electrotècnic per a baixa tensió, aprovat pel Reial decret 842/2002, de 2 d'agost, i es modifiquen altres instruccions tècniques complementàries d'aquest, sense perjudici del que estableix la disposició final novena de l'esmentat Reial decret 1053/2014, de 12 de desembre.

2. Les instal·lacions de subministrament d'electricitat en port per al transport marítim, implantades o renovades a partir del 18 de novembre de 2017, han de complir les especificacions tècniques que estableix l'annex II, punt 1 f).

3. Les instal·lacions de punts de recàrrega per a vehicles elèctrics d'accés públic han de disposar, en els seus punts de frontera, dels equips de mesura que estableix el Reial decret 1110/2007, de 24 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament unificat de punts de mesura del sistema elèctric.

4. Els gestors de càrregues de punts de recàrrega accessibles al públic han de gaudir de llibertat per comprar electricitat a qualsevol comercialitzador d'energia elèctrica de la Unió Europea, atenent el que disposa la normativa sectorial. S'ha de permetre als gestors de càrregues prestar serveis de recàrrega de vehicles elèctrics als clients en règim contractual, també en nom i a compte d'altres proveïdors de serveis que compleixin els requisits que preveu la normativa sectorial.

5. Tots els punts de recàrrega accessibles al públic han de proporcionar la possibilitat de recàrrega puntual als usuaris de vehicles elèctrics, sense necessitat que hi hagi un contracte amb el comercialitzador d'electricitat o amb el gestor de què es tracti.

6. El subministrament d'electricitat per a un punt de recàrrega es pot contractar amb altres comercialitzadors d'energia elèctrica diferents del comercialitzador que efectua el subministrament d'electricitat de l'edifici o dels locals en què estigui situat l'esmentat punt de recàrrega.

Article 5. Subministrament d'hidrogen per al transport per carretera.

Els punts de proveïment d'hidrogen que siguin accessibles al públic i s'hagin implantat o renovat a partir del 18 de novembre de 2017 han de complir les especificacions tècniques que estableix l'annex II, punt 2.

Article 6. Subministrament de gas natural per al transport.

Els punts de proveïment de GNC per als vehicles de motor que s'hagin implantat o renovat a partir del 18 de novembre de 2017 han de complir les especificacions tècniques que estableix l'annex II, punt 3 d).

Article 7. Informació als usuaris.

1. Sense perjudici del que estableix la normativa específica per als combustibles tradicionals, ha d'estar disponible la informació pertinent, clara i coherent sobre els vehicles de motor que es poden proveir normalment amb cada tipus de combustible comercialitzat o recarregar-se en punts de recàrrega. Aquesta informació ha de figurar en els manuals dels vehicles, en els punts de proveïment i de recàrrega, i en els concessionaris de vehicles. Aquest requisit és aplicable a tots els vehicles de motor, i als manuals d'aquests vehicles, comercialitzats després de l'entrada en vigor del present Reial decret.

2. El subministrament de la informació a què es refereix l'apartat 1 s'ha de basar en les disposicions sobre etiquetatge relatives al compliment pels combustibles de les normes dels organismes europeus de normalització que estableixen les especificacions tècniques dels combustibles. Quan aquestes normes es refereixin a una expressió gràfica, en particular un sistema de codi de colors, l'expressió gràfica ha de ser senzilla i fàcilment comprensible i s'ha de col·locar d'una manera clarament visible:

a) En els corresponents assortidors i els seus brocs en tots els punts de proveïment, des de la data en què es comercialitzin els combustibles.

b) En tots els taps, o en la seva proximitat immediata, dels dipòsits de combustible dels vehicles de motor per als quals es recomana o sigui compatible aquest combustible, així com en els manuals dels vehicles de motor, quan aquests vehicles de motor es comercialitzin després de l'entrada en vigor del present Reial decret.

3. Si s'escau, quan s'indiquin els preus dels combustibles en una estació de servei, en particular per al gas natural i l'hidrogen, s'ha d'exhibir a efectes informatius, a partir de l'entrada en vigor del present Reial decret, la comparació dels preus unitaris corresponents, tant en les seves unitats habituals de mesura com en unitats energètiques que permetin comparar de manera homogènia els seus preus amb els combustibles tradicionals. L'exhibició d'aquesta informació no ha de desorientar ni confondre l'usuari.

4. Els titulars de punts de proveïment o recàrrega accessibles al públic han de comunicar la seva ubicació geogràfica i els preus al públic dels seus combustibles al Ministeri d'Energia, Turisme i Agenda Digital. Mitjançant una ordre del ministre d'Energia, Turisme i Agenda Digital, s'han d'adoptar les mesures oportunes per adaptar el mecanisme que estableix per als productes petrolífers l'Ordre ITC/2308/2007, de 25 de juliol, per tal de fer-los accessibles a tots els usuaris amb caràcter obert i no discriminatori, als combustibles alternatius que regula el present Reial decret i s'ha d'incloure la data a partir de la qual és obligatòria la comunicació d'aquesta informació.

5. En cas que s'actualitzin les disposicions d'etiquetatge de les respectives normes dels organismes europeus de la normalització, que s'adoptin actes d'execució relatius a l'etiquetatge o s'elaborin, en cas necessari, noves normes dels organismes europeus de normalització sobre combustibles alternatius, els corresponents requisits d'etiquetatge s'han d'aplicar a tots els punts de proveïment i recàrrega i a tots els vehicles de motor matriculats al cap de vint-i-quatre mesos de la seva actualització o adopció respectivament. En concret, la norma europea EN 16942 sobre «Carburants. Identificació de la compatibilitat dels vehicles. Expressió gràfica per a la informació al consumidor», així com la seva

corresponent norma nacional idèntica, és la referència per als combustibles diferents de l'electricitat, i els seus requisits són aplicables als punts de proveïment i a tots els vehicles de motor matriculats a partir del 12 d'octubre de 2018.

Article 8. *Informe.*

Com a molt tard el 18 de novembre de 2019, i posteriorment cada tres anys, el Ministeri d'Economia, Indústria i Competitivitat, amb les aportacions dels ministeris d'Hisenda i Funció Pública, de l'Interior, de Foment, d'Energia, Turisme i Agenda Digital i d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient, ha d'elaborar un informe, que s'ha d'eleva a la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics (CDGAE), sobre l'aplicació del marc d'acció nacional. L'informe ha d'incloure la informació a què es refereix l'annex I i, si s'escau, la justificació respectiva relativa al grau de consecució de les metes quantitatives i els objectius nacionals.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposen l'article 149.1.13a i 25a de la Constitució, que atribueixen a l'Estat les competències exclusives sobre bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica i les bases de règim miner i energètic.

Disposició final segona. *Incorporació del dret de la Unió Europea.*

Mitjançant aquest Reial decret s'incorporen al dret espanyol els articles 1, 2, 4.4, 4.6 al 4.12, 5.2, 6.9, 7, 10 i 11, així com els annexos I i II de Directiva 2014/94/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 22 d'octubre de 2014, relativa a la implantació d'una infraestructura per als combustibles alternatius.

Disposició final tercera. *Habilitació per a la modificació del contingut dels annexos d'aquest Reial decret.*

S'autoritza el ministre d'Economia, Indústria i Competitivitat per modificar mitjançant ordre el contingut dels annexos d'aquest Reial decret, previ informe favorable de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics, per tal de mantenir-lo permanentment adaptat al progrés de la tècnica, així com actualitzar les referències a les normes que preveuen les especificacions tècniques establertes a l'annex II.

Disposició final quarta. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat»

Madrid, 9 de desembre de 2016.

FELIPE R.

La vicepresidenta del Govern i ministra de la Presidència
i per a les Administracions Territorials,
SORAYA SÁENZ DE SANTAMARÍA ANTÓN

ANNEX I**Informe**

L'informe esmentat a l'article 8 ha de contenir una descripció de les mesures preses, dins del marc d'acció nacional, en suport de la creació d'infraestructura per als combustibles alternatius, i ha d'incloure almenys els elements que a continuació s'enumeren.

1. Informació sobre les mesures legals.–Mesures legals destinades a donar suport a la creació d'infraestructures per als combustibles alternatius.

2. Mesures destinades a donar suport a l'aplicació del marc d'acció nacional.–La informació sobre aquestes mesures ha d'incloure, almenys, els elements següents:

a) Incentius directes per a l'adquisició de mitjans de transport que utilitzin combustibles alternatius o per a la creació d'infraestructures.

b) Disponibilitat d'incentius fiscals per promoure els mitjans de transport que utilitzin combustibles alternatius i les infraestructures corresponents.

c) Recurs a la contractació pública per donar suport als combustibles alternatius, inclosa la contractació pública conjunta.

d) Incentius no financers que actuïn sobre la demanda, com, per exemple, accés preferent a zones restringides, política d'estacionament i carrils reservats.

e) Consideració de la necessitat de punts de proveïment de combustibles alternatius per a l'aviació en aeroports de la xarxa bàsica de la RTE-T.

f) Procediments tècnics i administratius així com legislació relatiu a l'autorització de subministrament de combustibles alternatius a fi de facilitar el procés d'autorització.

3. Mesures de suport a la implantació i la fabricació.

a) Pressupost públic anual destinat a la implantació d'infraestructures per als combustibles alternatius, desglossat per combustible alternatiu i mode de transport (carretera, ferroviari, navegació o aeri).

b) Pressupost públic anual destinat a donar suport a les tecnologies de les plantes de fabricació de combustibles alternatius, desglossat per combustible alternatiu i mode de transport.

c) Consideració de les necessitats particulars durant la fase inicial de la implantació d'infraestructures per a combustibles alternatius.

4. Recerca, desenvolupament tecnològic i demostració (R+DT+D).–Pressupost públic anual destinat a donar suport a la recerca, el desenvolupament tecnològic i la demostració en l'àmbit dels combustibles alternatius, desglossat per combustible i mitjà de transport.

5. Metes quantitatives i objectius.

a) Estimació del nombre de vehicles propulsats amb cadascun dels combustibles alternatius per a 2020, 2025 i 2030.

b) Grau de consecució dels objectius nacionals per a la implantació de combustibles alternatius en els diferents modes de transport (carretera, ferroviari, navegació o aeri).

c) Grau de consecució de les metes quantitatives nacionals, per anys, per a la implantació d'infraestructures per als combustibles alternatius en els diferents modes de transport.

d) Informació sobre la metodologia aplicada a fi de tenir en compte l'eficiència de càrrega dels punts de recàrrega d'alta potència.

6. Evolució de les infraestructures per als combustibles alternatius.–Canvis en l'oferta (noves capacitats d'infraestructura) i la demanda (capacitat realment utilitzada).

ANNEX II

Especificacions tècniques

1. Especificacions tècniques dels punts de recàrrega.
 - a) Punts de recàrrega destinats a vehicles de motor.—Els punts de recàrrega destinats a vehicles elèctrics han de complir el que estableix el Reial decret 1053/2014, de 12 de desembre, pel qual s'aprova una nova Instrucció tècnica complementària (ITC) BT 52 «Instal·lacions amb fins especials. Infraestructura per a la recàrrega de vehicles elèctrics», del Reglament electrotècnic per a baixa tensió, aprovat pel Reial decret 842/2002, de 2 d'agost, i es modifiquen altres instruccions tècniques complementàries d'aquest, sense perjudici del que estableix la disposició final novena de l'esmentat Reial decret 1053/2014, de 12 de desembre.
 - b) Punts de recàrrega elèctrica sense fil per a vehicles de motor.
 - c) Canvi de bateries per a vehicles de motor.
 - d) Punts de recàrrega per a vehicles de motor de categoria L.
 - e) Punts de recàrrega per a autobusos elèctrics.
 - f) Subministrament d'electricitat en port als vaixells i les embarcacions de navegació marítima.—El subministrament d'electricitat en port als vaixells i les embarcacions de navegació marítima, inclosos el disseny, la instal·lació i la comprovació dels sistemes, ha de ser conforme a les especificacions tècniques de la norma IEC/ISO/IEEE 80005-1.
 - g) Subministrament d'electricitat en port als vaixells i les embarcacions de navegació interior.
2. Especificacions tècniques dels punts de proveïment d'hidrogen per a vehicles de motor.
 - a) Els punts de proveïment d'hidrogen a l'aire lliure que distribueixin hidrogen gasós per a la seva utilització com a combustible per vehicles de motor han de ser conformes a les especificacions tècniques de la norma ISO/TS 20100 relativa al subministrament d'hidrogen gasós.
 - b) El grau de puresa de l'hidrogen distribuït pels punts de proveïment d'hidrogen ha de ser conforme a les especificacions tècniques de la norma ISO 14687-2.
 - c) Els punts de proveïment d'hidrogen han d'utilitzar algorismes i equips de subministrament conformes a la norma ISO/TS 20100 relativa al subministrament d'hidrogen gasós.
 - d) Els connectors dels vehicles de motor per al proveïment d'hidrogen gasós han de ser conformes a la norma ISO 17268 relativa als dispositius de connexió per al subministrament d'hidrogen gasós a vehicles de motor.
3. Especificacions tècniques dels punts de proveïment de gas natural.
 - a) Especificacions tècniques dels punts de proveïment de GNL per als vaixells i les embarcacions marítimes o de navegació interior.
 - b) Especificacions tècniques dels punts de proveïment de GNL per a vehicles de motor.
 - c) Especificacions tècniques dels connectors/receptacles de GNC per a vehicles de motor.—Els connectors/receptacles de GNC han de ser conformes al Reglament 110 de la Comissió Econòmica de les Nacions Unides per a Europa (CEPE), que fa referència a la norma ISO 14469, parts 1 i 2.
 - d) Especificacions tècniques dels punts de proveïment de GNC per a vehicles de motor.